

IGKM/P/ 216/2020

Warszawa, 29.10.2020 r.

Szanowny Pan,
Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

Dot.: Objęcie ochroną karnoprawną kierowców transportu publicznego

Szanowny Panie Ministrze,

z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego i związane z tym obciążenia prawne oraz rosnącą liczbę napastliwych i agresywnych zachowań podróźnych, Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej pragnie zaapelować o zwiększenie ochrony prawnej kierowców komunikacji publicznej poprzez analogiczne stosowanie do tej grupy przepisów Kodeksu karnego odnoszących się do ochrony funkcjonariusza publicznego. Proponujemy w tym zakresie następujące zmiany w Ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe („Prawo przewozowe”):

W art. 15 Ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. Prawo przewozowe (Dz.U. 2020 poz. 8 ze zm.) dodaje się ustęp 3a o następującej treści:

3a Kierowcy publicznego transportu zbiorowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. 2019 poz. 2475 ze zm.) podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzystają z ochrony przewidzianej w ustawie z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. z Dz.U. 2020 poz. 1444 ze zm.) dla funkcjonariuszy publicznych.

UZASADNIENIE

Wprowadzenie przez władze stanu epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, innych ustaw i szeregu aktów wykonawczych wiąże się także

Izba Gospodarcza Komunikacji Miejskiej

ul. Jana Pawła Woronicza 27 | 02-640 Warszawa | [+48] 22 848 21 01 | www.igkm.pl | igkm@igkm.pl

NIP 521 008 65 88 | REGON 012501721 | KRS 0000170196 | Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

m.in. z prawnymi ograniczeniami liczby podróżnych w środkach komunikacji publicznej i innymi obowiązkami sanitarnymi tam obowiązującymi (obowiązek zasłaniania twarzy, odpowiedniego dystansu, nieużywania wejść do pojazdu, reagowania na sytuacje zagrożenia, konflikty w pojeździe, itp.). Egzekwowanie stosowania się podróżnych do tych ograniczeń spoczywa obecnie w dużej mierze na kierowcach komunikacji miejskiej. Nierzadko są oni zmuszeni zwracać uwagę podróżnym czy wypraszać ich z pojazdów. W związku z tym otrzymujemy coraz więcej informacji - zarówno z nagłośnionych przez media jak i od Członków Izby – o przypadkach brutalnej przemocy słownej i fizycznej ze strony pasażerów, osób im towarzyszących, a nawet osób trzecich. Uważamy, że istniejące instrumenty ochrony prawnej przysługujące kierowcom komunikacji publicznej, sprowadzające się w gruncie rzeczy do zwykłej procedury cywilno-prawnej, są wysoce niewystarczające. W związku z tym jesteśmy zdania, że osobom zatrudnionym niejednokrotnie w strukturach jednostek samorządu terytorialnego i wykonującym tak trudne obowiązki należy się szersza ochrona, także na gruncie prawa karnego. Tym samym kierowca w razie naruszenia nietykalności cielesnej, czynnej napaści lub znieważenia, będzie mógł skorzystać również z ochrony prawnej określonej w kodeksie karnym. Sądzymy, że wdrożenie proponowanej zmiany umożliwi organom ścigania, po ich zawiadomieniu o zajściu, podjęcie skutecznych działań mających na celu ściganie i ukaranie osoby, która takiego czynu dokonała.

Postulując wprowadzenie przedmiotowych zmian zdajemy sobie sprawę z obecnego stanu prawnego i niejednolitego stanowiska orzecznictwa oraz doktryny prawa w zakresie prezentowanego problemu. Kierowcy komunikacji nie zostali wprost objęci katalogiem funkcjonariuszy publicznych, który ustanawia art. 115§13 KK. Trudno jednak uznać za czysto „usługowy” charakter czynności takich jak na przykład żądanie przestrzegania wymogów zasłaniania twarzy czy wypraszenie ze środków komunikacji wykonywanych niejako na rachunek pracodawcy będącego np. jednostką samorządu terytorialnego, a więc organu władzy publicznej.

Proponując wskazane zmiany IGKM dąży do maksymalnej eliminacji wątpliwości interpretacyjnych, spójności systemu prawnego i pewności prawa. Co istotne, nie miałyby one również charakteru precedensowego, gdyż na podstawie przepisów szczególnych i orzecznictwa z ochrony przynależnej funkcjonariuszowi publicznemu korzystają także osoby nie objęte dyspozycją art. 115§13 KK, ale wykonujące niekiedy obowiązki o podobnym stopniu odpowiedzialności i ryzyka (por. SN w wyroku z dnia 27 listopada 2000 r., WKN 27/00, OSNKW 2001, nr 3-4, poz. 21, oraz w postanowieniu z dnia 8 grudnia 2004 r., IV KK 126/04, OSNKW 2005, nr 1, poz. 9). Na podstawie przepisów szczególnych z ochrony przynależnej funkcjonariuszom publicznym korzystają m.in. ratownicy medyczni i osoby udzielające pierwszej pomocy podczas czynności ratunkowych (art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r., o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. z 2020 r. poz. 882.),

nauczyciele (63 ust. 1 Karty Nauczyciela), sołtysi (art. 36 ust. 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, Dz. U. z 2020 r. poz. 713, 1378), adwokaci, czy radcowie prawni.

Szeroki jest również katalog osób uznanych w judykaturze za „osoby wykonujące funkcje publiczne”, a nie wymienionych wprost na gruncie przepisów kodeksu karnego - na przykład kontroler biletów, diagnosta uprawniony do wpisywania w dowodzie rejestracyjnym pojazdu terminu kolejnego badania technicznego, ordynator w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej pełniący czynności związane zarówno z administrowaniem, jak i z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, prezes zarządu spółdzielni mieszkaniowej w zakresie dysponowania środkami publicznymi, zastępca dyrektora banku, który w ramach swojej działalności kredytowej dysponuje środkami publicznymi, albowiem większościovym udziałowcem tego banku jest państwowa osoba prawna, itp.

Biorąc powyższe argumenty pod uwagę zwracamy się z prośbą do Pana Ministra o podjęcie działań legislacyjnych zmierzających do zagwarantowania kierowcom w środkach komunikacji publicznej odpowiedniej i skutecznej ochrony prawnej. W tym trudnym czasie pozwoli im to z pewnością skuteczniej wykonywać nakładane przez prawo obowiązki związane z bezpieczeństwem i zdrowiem publicznym. Ze swojej strony deklarujemy pełną gotowość do merytorycznego wsparcia takich inicjatyw.

z wyrazami szacunku,

PREZES IZBY
Dorota Kacprzyk

Otrzymuje: **Pan Zbigniew Ziobro Minister Sprawiedliwości**
Al. Ujazdowskie 11,00-950 Warszawa P-33